

SZÉKESEFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára

házhoz hordással vagy postán küldve:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 krért
igtattatik be.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap.

19. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 164. sz.) czimzandók; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak Klökner Péter kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Parasztgazdaság.

II.

Sehol nincs eset rá, csak nálunk, hogy a nagybirtok aránylag többet jövedelmez, mint a kisbirtok; ennek oka népünk azon sajnos állapotában keresendő, miszerint daczára egyoldalú foglalkozásának, az azzal járó ügyesség, túlságos régihez ragaszkodó természetű folytán nem fejlődött ki benne. A pórnép kegyelettel csüng azon a mi régi; — az őseitől öröklött s tanult földművelésmódot el nem hagyja; — igaz, hogy az okszerű gazdálkodást se látni, se tanulni nincs igen módjában. Földműves-iskola kellene nekünk minél több, mert az az egynehány gazdatiszt képző intézet drága is, meg bár az uraknak birjon elég szakképzett erővel szolgálni.

Mig tehát a földműves-iskolák napja fölvirradna, czélszerűnek látnám, ha helyenként egyes hozzáértő egyének, mint a gazdaságokat állítanának kicsinben, erre legalkalmasabbak volnának a földművelésre kényszerített papi s tanítói birtokok s birtokosok, mindenesetre pedig, ha mintagazdaság nem alakulna, értekezések s felolvasások által kellene hatni oda, hogy a nép az eddig egyedül hasznalhajtonak hitt külterjes gazdaságot belterjessel cserélje fel. Valóban szánalom s boszankodás fogja el az embert, ha látja, mint igyekszik a nép földjét a szomszéd birtoka, vagy utak s dülök elszántása által nevelni s ezáltal jövedelmét szaporítani, holott saját földje fel a magas csillagos égig s le a föld közepéig elvitáztatlan sajátja, — találna ott elég tennivalót, — növelhetné azt büntetlenül akár mennyire

lefelé, — s ezt csupa elfogultság s oktalanságból még sem teszi, holott azzal csakugyan megszoríthatná jövedelmét.

E sorok írója megpróbálta az ajánlt eljárások mindkét módját s reméli is művének sikerét. Legalább minden jel oda mutat, hogy a példa vonz, az oktatás — fogékonyaknál gyökeret ver. Azonban egyet — a netalántán hasonló eljárást követni akarnak — bátorokodok ajánlani, s ez Sterwey azon fölfedezése, hogy az új teoriák bevételére csak 40 éven alóli ember alkalmas. A ki ezen életkoron túl van: abban már annyira megszontosodott, előbbi habár bal-véleménye, hogy arról lemondani s az új, jobbat elfogadni nem képes. Ő legalább így járt ujonnan fölfedezett vérkeringési teoriájával; azonban bár vele egy sorba nem akarnám tenni magam — szintén nem boldogultam hajlott koru s tudakosságukban próba nélkül is minden újat megezőfolni akaró s rozsaló hallgatóimmal.

Földművelő népünk azt hiszi, hogy hivatásának eleget tett, ha földjét ősi szokás szerint megműveli, szöllejét bemunkálja s jól elrontott borát mihelyt megforrt, — potom árért elvesztegeté. Kertművelés, házi-ipar — a nők fonását kivéve, — de a melynek szövete, fonatása többé jó, mint a finom kész vászon — okszerű baromtenyésztés sehol. Pedig ép ezek volnának a sok munkás kézzel rendelkező kis gazda leghatalmasabb pénzforsásai. Ma már csaknem minden falu határát vasut szeli, — a világ forgalom lüktető erébe vetheti magát mindenki a kinek esze s szorgalma van hozzá. Mennyi zöldséget emész fel egy nagy város, s alig van határ, hol buja zöldséges kertet létesíteni ne lehetne, — s mégis népünk nem-

csak nagyvárosainkat engedi, cseh, morva, ausztriai zöldség, káposzta, hagyma stb.-vel eltömetni, hanem saját szükségletét is kész idegenektől szerezni be! Sőt a szerb saját földünkön ver meg bennünket: itt termeli a sok zöldséget, — s a bevett hasznot, kiviszi az országból ez is, mint a többi.

A haszontalan meggy, barack, alma stb.-ből hány százezret, sőt milliókat vesz be a futó homok talaju Körös, — s Kecskemét, de a mi népünk, nem-hogy kevés gonddal fenntartható s kevés egyébre sem igen használható földet igénylő gyümölcsfákat ültetne kereskedelemre, — sőt saját pénzét hencz fuvarosok viszik el gyümölcsért cserébe. Igaz, hogy egyesek, ha kezdeményeznek, sok boszantásnak vannak a gyümölcsstolvajok részéről kitéve, de ép azért kellene a gyümölcsfatenyésztést általánossá tenni, hogy mindenki sajátjából elégíthesse ki vágyódását.

Utját kell továbbá a rabló gazdálkodásnak, — s a mindenáron csak szemet termelni akaró visketegek s a régi slendriáknak vágni azáltal, hogy az első mulhatatlan következményét, a talajkimerülést, vele járó elszegényedést s nyomort a nép elébe tárjuk; — a másodiknak az által, hogy egyéb termelési ágaknak jövedelmezőbb s mégis kevésbé kimerítő természetét kimutatjuk, — s végre meggyőzzük a népet, hogy az okszerű gazdálkodást, ha egyébként nem, társulás útján, saját gyenge erejével is üzheti.

A rabló gazdálkodásról nincs több mit mondanom; azonban mielőtt tollam letenném, a szemtermelés s ódon földművelésmód hiányait fel kell tárnom.

A miből legtöbb pénzt vehet be, azt szereti leginkább termelni s azt is termeli valójában mindennütt a pórnép. Buza levén a legdrágább termés: ter-

TÁRCZA.

Gondolsz-e rám...

Gondolsz-e rám, ha néha-néha
Óhajja lelked a titkos magányt,
És a világtól elvonulva
Az önvád gyótró mardósása bánt?
Gondolsz-e rám, ha álmaidban
A multak tündér-képe megjelen,
S előtted áll, mint kiterített
Ifju halott, a megsalt szerelem?

Gondolsz-e rám, ha kezeckéid'
Imádkozásra összekulcsolod,
És ajkadon az ima megfagy,
És arczodon a könyű lecsorog?
Gondolsz-e rám, ha sirni vágyol
S szived forrása, a köny, elapad,
S mert sirni nem tudsz, koldusoknál
Nyomorultabbnak érzed magadat?

Gondolsz-e rám, ha, gyógyult sebbel,
Szived a vágyak szárnyaira kél,
S lelsz egy szívet, tisztábban érzőt,
S melegobbet a többinél;
S midőn örök, nagy esküvése
Ott állasz vele már a szent helyen:
Az édes lánczot szétszakítani
Árnyskom az oltárnál megjelen?

Gondolsz-e rám, ha kihült szíved,
S testben, lélekedben fáradt-hidegen,
Megunva s százszor meggyűlölvé
Mindent, a mit szeretél ideleonn:
Szélid nemtője a halálnak
Kézen fog és a nagy utra vezet,
S egész világba' nem lelsz senkit,
Kinek bucsúra nyujthatnád kezéd'?

S ha majd amott a túlvilágon,
Elhagya zordon, síriagyadat,
Megállsz, hogy — mint ittlenn cselekvél —
Büntessenek vagy áldjanak,
S a mért eltépted boldogságom',
Isten jósága megbocsát talán —,
Ott, a mindenség birája előtt
Gondolsz-e rám?

Udvardy Géza.

Kanász és leánya.

Népies beszély

Fekete Jánostól.

IV.

(Folytatás.)

Karsai, mert úgy hiszem szabad a történet utóbbi folyamán folyást e néven szólítani, miután az olvasó világ minden alakzatában megismeré — egész uton tűnődött, mikép tudják a zsványok azt, hogy ő a serleget mástól tulajdonította el. Száz meg száz gondolat repült agyán keresztül mind leverőleg egy sem bátorítólag.

A csendbiztoshoz hajtattott be, s menekvő öltönyét levette legelőbb is arról kívánt biztos tudósítást venni, mikép ütött ki a zsványtalálkozó.

— Fogtak e el a haramiák közül? kérdé hevenyében.

— Egy fiát sem — felelt a mennyire felelhetett a balarczán golyó által sértett csendbiztos.

Ez jó viz a malmára gondolá Karsai; így a pohártörténete titok maradt, s mintha házánál semmi sem történt volna, nyugton szövé tovább a kanász-család ellen gonosz tervét.

— A vén kanászt mint orgazdát el kell fogatni.

— Hogy-hogy?

— Nála láttam a tölem rablott kincseket.

— Meri ön állítani?

— Szemeimmel láttam — s megmagyaráza mindent maga módja szerint.

A csendbiztos parancsot adott a vén kanász elfogatására, Karsai pedig kipusztított házához haza sieté kárlátóba.

Nejét, a bájos Sophiet könyezve lelte egy rabló kéztől meghasogatott pamlagon, midőn betoppant.

— Kedves Sophiem mi történt itt?

A nő nem szólt, s a férj is elhallgatott, mert inkább hallgatásra volt készülve, mint okosan szólani. Megtekinte minden szobát, pénzét, udvart; a kárt nagyán találta, de nem kigátolhatlannak, s neje szobájába vissza térve, csibukját véve rágyújtott.

— S te oly könnyelműen veszed a kárt, a mely történt — szólt végre a nő — s nincs egy vigasztaló

mel tehát búzát, búzát s mindig csak búzát. Földjét minél nagyobb terjedelemben szemes étellel foglalja el, mesterséges takarmányt még akkor se igen termel, ha természetes réjtje nincs; — vagy ha termel is, nem célszerű — legfeljebb zöldzabot — s azt is a jövő termés rovására teszi. Nagyon természetes, ha polyván, kukoricaszáron, árpaszalmán teletetett, tehenei télen kevés s nem hasznos tejet szolgáltatnak, nyáron pedig a közleglőn port rágyva teljesen, — alig néhány havi fejés után elapadnak. Továbbá tenyésztés állatjai megválasztásában sem levén járatos, nem csodálkozhatunk ha oly községi bikákkal találkozzunk, a melyek teljesen haszonvehetetlenek.

Öreg János.

Ismertetés.

Érd (Hamzsabég) és Batta (Százhalom) történeti vázlata.

Írta: Kereskényi Gyula.

(Folytatás.)

II.

Érd és Batta újabb, magyarkori története.

Érd (Hamzsabég) őseinkkel bejött Érdy családtól vette nevét, Attila a hatalmas hun király Kézay szerint ez előnevet használta. „A negyedik vezér neve pedig Ethele vala Bendegucz fia, kinek testvére Rova és Buda, mindketten vezérek valának az Érd nemzet-ségből.“ — Kézay. „Attila de familia Erd.“ Érd község e család tulajdona volt. — Hun őseink a Dunán átkelve, e helyet diadalmas csata által örökölték meg. Árpád Attila király váranak bevételé után e helyet Köndnek adományozása által tette nevezetessé. „Árpád Cundunc, patri Curzan, dedit terram a civitate Attilae regis (Buda) usque Zázhalom, et usque Gyog.“ — „Árpád Köndnek, Csörsz atyjának ada földet, Attila király várától Százhalomig, Diódig.“

Gyog, Gyógy vagy Diód a mai Diód, Érd közelében fekszik, e község nevét vette e tót szótól, orah vagy oreh, mi magyarul diót jelent; tehát a szláv orahból, órac vagy óracnak: magyarosan Diós Diód vagy palócosan Gyödnak nevezetett, — szentegyházában végzé utolsó szent miséjét szent Gellért, „s midőn azon helyre értenek (t. i. szent Gellért, Bertrid, Budi, Beneta és Zounk, kik Fejérvárról Budafelé indulának, hogy Endrét és Leventét tisztességesen fogadják) melyet Diódnak hívnak, szent Gellért szent Sabina egyházában misét szolgáltatata, és buzdítás végett a hitről, az örök élet jutalmáról, az összegyűlt népek beszédet tartat.“ Beszéde végén könnyekbe törve így szólt: „Tudjátok meg testvéreim! hogy ma a vértanuság koronájával urunkhoz Jézus Krisztushoz az örök örömben jutunk.“ Szent Gellért élete XX. fejezet. — Szavai valóban teljesebbé mentek, mert a mint szent Gellért főnnebi társaival a budapesti révhez érkezett, Vata és istentelen czinkosai, reájuk rohanna őket agyonkövezzék. — A mostani Diód község közelében, ott hol a romok látszanak, közel Százhalomhoz állott Diód; bizonyítja névtelen jegyzőnk 46.

szól számomra, ki a mult éjjel leirhatlanokat álltam ki?

— Szánlak kedvesem, de nyugodj meg... Isten tudta nélkül nem történt, s tán büntetés volt reád nézve, mivelhogy kételkedni mertél hűségemben.

— Vilmos ne szaggasd fel a hegedő sebet — esdett a nő.

A férj pipázott, neje keservesen zokogott.

Ilyen formán folyt az idő naphosszat, míg a jóltevő álom véget nem vetett e természetlen helyzetnek.

Kora reggel még az ágyat nyomá Karsai, midőn egy megyehajdu hivatalos levelet kézbesít neki, melynek tartalma következő vala:

„Tegnapi napon Gersei ur ön ellen criminalis vádat adott be, melyben önt ezüst serleg és gyémántos gyűrű eltulajdonításával vádolja, mely terhes vád megvizsgálására, ugy a rablási kárjegyzék felvételére is — az ügy halaszthatlan levén — a mai napot kitűzöm miről azért tudósítom, hogy védelme előadhatása végett honn tartózkodjék minden esetre azt teendő levén mit törvény és igazság magokkal hozandának stb.

A menykö ütést Karsai e pillanatban áldás gyanánt fogadta volna.

Mihelyt a hajdu távozott, rögtön fogadni parancsolt.

— Édesem! — szólt nejéhez — a járásbíró azt írja, mikép még ma a kár összeírása végett kijön, maradj hon és számláld elő a történt károkat, te legjobban teheted, mert — fájdalom — szemtanuja voltál, én a járásbíróval — a mint tudod rossz viszonyban vagyok, látni sem akarom. Holnap visszatérek... Isten veled!

§. „Árpád Köndnek Csörsz atyjának ada földet Attila városától Százhalomig és Diódig.“ — Diódnak közel Tétényhez fekvését bizonyítja egy 1363-ik évről kelt okmány; „Gyog, Diód hodie praedium Dios, in Provincia Albensi, ad Tétény situm.“ Ludov. I. dipl. anni 1363. Cod. dipl. Tom. IX. Volum. III. pag. 358 — 359.

Érd fölött emelkedő hegyen, egy régi erősség sánczai vannak, e sánczok mellett emelkednek a hunhalmok, a legutolsó halom mellett (számra 126 halom van) halad az Acincuntól erre vezető, s most is ép ségben fennálló ezredéves római út. — E sánczok mellett s a hunhalmok némelyike fölött termékeny szőlők terülnek el, s e „sánczi“ név alatt ismeretes szőlők igen nevezetes bort teremnek, többnyire vöröset; mintha a gondviselés, dicső őseink vértől ázott földet, az azok sirhalma fölött mosolygón elterülő szőlő-hegyek bő termésé által akarná kárpótolni.

Érd mezőváros történetét az Árpádok királyok idejéből homály fűdi, csakis a vegyes-házból származó királyok alatt a 14-ik század elején, Róbert Károly korában akadunk egy királyi adományozásra, a mikor 1318-ik évben Károly magyar király Érdet — melyet ezelőtt bizonyos Lipót, ennek halála után Verner fia László birt — Tisza tárnokmesternek adományozá, a királyi ház iránt viseltető rendithetlen hűség s kitünő szolgálataiért.

Mielőtt azonban a király az adományozó levelet Tisza s családja részére kiadta volna; megkeresé a budai káptalan egy kebelükől menesztendő hiteles egyén kiküldése végett, a ki Tamás királyi udvarmesterrel, Jakab fiával, Eth-Érd terrenumán megjelenve, a határos szomszédokat összehívva, Eth régi határait körüljárva, kijelölve, Tisza tárnokmestert, e birtokba s hozzátartozó részeibe bevezessék, s erről régi királyi szokás szerint jelentést tegyenek.

A budai káptalan a király udvarmesterével Tamással, Pentek budai káptalani tagot és karkáplánt küldé ki, kik is Eth földét körüljárva, régi határait a határos szomszédok jelenlétében kijelölve; ugy talá lák, hogy Eth keletről határos Bothey szigettel (akkor valódi szigetet képző, most uradalmi Dunasziget név alatt ismeretes félsziget Bathey (azaz Batahely) névvel jelezetett s ez képzé keleti határát). Délről: Erche apátság. Nyugotról: Vosyan (a mai Marton vagy Tárnok melletti Berki puszt). Éjszokról: Ladaan (a mai Törökbalint) földével, és semmi ellenállásra se találva Eth földé s hozzátartozó birtokaiba — (ugy mint az egyház, Bathey sziget, tanya azaz Dunahalászat jogaiba) — Tiszát s örököseit bevezeték.

Érd mezőváros történetét Róbert Károlytól Mátyás király idejéig ismét homály fűdi. Mátyás király idejéről szól a hagyomány: Mátyás Érdhez negyedóra távolságra eső „Kutyavárbán“ (jelenben főerdési lak), melynek az időbeli falai épségben fennállanak, tartá vadászebeit; az épület mellett egy nagy tó volt, ez kerítéssel körülvéve, mely kerítés romjai mai nap is szemlélhetők, vadak helyeül szolgált. Mátyás honterhes gondjaitól menekülve e helyre ki-kirándult s vendégeivel mulatott. Hogy Mátyás e helyen s környékén többször megfordult, bizonyítani látszik a nép között hátramaradt adoma Mátyás király és a tétényi bírófő. A monda a következő: Mátyás király Tétény és Érd közelében fekvő kutyavárbába kirándulásokat tevé

— Vilmos ne menj el — esdett a nő — mit fog a járásbíró mondani.

Mind hiába a férj felült és elhajtatott. Hová azt tán maga sem tudja.

A járásbíró megérkezvén rögtön a házi urat tudakozta.

— Eltávozott ma reggel.

— Tehát nem kapta tudósításomat?

— Dolgai távoliták el.

— Nagyobb dolga nem lehet, mert ez mélyen a becsületbe vágó, e vád categoricus et quidem criminalis.

— Szent Isten! micsoda vádról szól ön?

— Tehát nem tett róla említést nagysád előtt?

— Vádról nem, — a kárjegyzékről igen.

— Tessék olvasni — s ezzel a kiméletlen járásbíró Gersei vádfolyamodását a gyenge nőnek oly egykedvűleg kézbesíté, mintha csak uttöltési rendelet lett volna.

Olvasta a nő, a mig olvashatta s azután, mint a lilium levele, ha vihar töri meg, a szoba padlatára omlott.

A járásbíró a pamlagra emelte, s míg a halvány lilium száradásra kelt, oly hidegen, de nem oly méltóságosan, mint egy arcapagita írá meg, az elfogatási parancsot véleményező jelentését. Jó is az a Stoika apothia, csak hogy nem mindig van helye, s nem is minden emberhez illik.

A járásbíró e szerint a kárösszeírást sem eszközölhetvén, utra hajtatott, s a gyenge nő még mindig alélton hagyatott szobaleányi gond alatt a rabló tépte pamlagon.

(Vége következik.)

e vidéken különösen Tétényben a bírónál többször megfordult. Történt, hogy a bíró törvényellenes eslekvényt vitt véghez, e miatt őt a királynál bevádolták. Mátyás király a bírónak büntetésül azt parancsolá, „hogy a község háznál nagy számmal fekvő köveket nyuzza meg,“ s azt addig míg ismét a vidéken megfordul, hajtsa végre. A bíró törte, marta magát, mikép lehetséges köveket megnyuzni? mig így elszomorkodva buslakodik, megjelenik leánya, ki megtudván atyja baját, így szólott: „Apám ezen könnyű segíteni, ha a király megjön, azt fogja neki mondani, uram! királyom! a köveket addig meg nem nyuzhatom, mig azok vért nem eresztik!“ Mátyás a talpraesett felelettel meglegedve, a bíró büntetés helyett megjutalmazá.

(Folytatása következik.)

Hatósági élet.

Fejérmegye bizottságának 1874. május hó 4-én tartott rendes közgyűlése.

Elnök: Szögyény-M. László főispán; jegyző: Bóné Géza megyei főjegyző.

Elnök főispán ur a közgyűlést d. e. 10 órakor az egybegyűlt bizottsági tagok szívélyes üdvözlései közt megnyitván felemlíti, miként a megyének ez évi közgyűlése óta csak két hó telvén el, ez idő alatt a megyei élet terén mi sem történt, mire a bizottság figyelmet — a tárgysorozatban előterjesztendő alispáni jelentés kimerítő tartalma mellett saját részéről is különlegesen irányozni szükségesnek vélné, mely körülményből közállapotainknak inkább kedvező — mint hátrányos jelenségeit szeretné felismerni.

A mi illeti az anyagi jólétünket lényegesen érintő jövő termés iránti kilátásokat, erre nézve megjegyzi főispán ur, hogy azok ugyan nem igen kedvezők és kevésbé vigasztalók, azonban miután egy középszerű termés iránti remény a kedvezőtlen viszonyok daczára sem enyésznek el, nem akarná e részben a közhangulatot súlyos előterjesztésekkel nyugtalanítani, különben is alkalmá leendővén a közönségnek a felolvasandó alispáni jelentésből a helyzet valódi mibenlétéről meggyőződést szerezni. — Ezek után üdvözlővén a megye közönséget, a tanácskozmányt megnyitottak nyilvánítja.

Főispán ur bejelenti Sándorfi Ignác tiszteletbeli szbíró ezen rangjáról történt lemondását, egyszersmind pedig törvényes jogánál fogva a ráczalmási járásra nézve Szitányi Károly tiszteletbeli szbíróknak kinevezi. Olvastatott báró Miske Imre megyei alispán urnak a közlelbi közgyűlés óta a megyei élet keretében megfigyelt, említésre méltó mozzanatokról előterjesztett s igen tapintatosan összeállított kimerítő jelentése, melynek folyamán felemlítvén, — a megye különböző vidékeiről benyert hiteles adatok alapján — az idén várható termés iránti kilátásokat, s az utóbbi napokban beállott fagy által okozott károk mérvét, egyszersmind a mult közgyűlésekből nyert megbízatás folytán bejelentett azon intézkedéseket, melyeket a munkahiány miatt éhséggel küzdő megyei lakosság részére nyitott hasznos foglalkoztatás által, mind a mutatkozott inség enyhítésére, mind pedig a közlekedési eszközök javítására nézve a mérnöki hivatallal egyetértőleg életbe léptetett. — Előterjesztést tesz továbbá a megyei lakosság s a házi állatok egészségi állapotáról, a megye belső ügyeiről, a közmunkák megkezdéséről, végre a megyében elhelyezett lovas századok nyári elszállásolásáról.

Felolvastatott a megyei árvaszéki elnök tapintatosan összeállított jelentése s ezután több törvényczikk hirdettetett ki. Ugyancsak olvastattak az ujon kinevezett miniszterek leiratai.

Felolvastatott gróf Cziráky János kir. főtárnok mester által alakított s Ó felsége, a király által engedélyezett első szülöttségi hitbizományra vonatkozó alapító levél másolata.

A földmívelés, ipar és keresk. miniszter az 1868. évi VI. t. czikk 6. §. alapján újból választandó ipar kamarai tagok választására hivatott központi bizottság kirendelése iránt leir. — Ezen miniszteri leirat folytán az ipar kamarai tagok választásának eszközésére a központi bizottság következőleg alakittatik: Elnök: Szűts Péter, tollvivő: Salamon Zoltán aljegyző. Tagok: Hahn Zsigmond moóri, Deutsch Manó martonvásári kereskedő, Lukáts Antal kálozi molnár, Nagy István csóóri kovács, iparosok.

A közmunka és közlekedési miniszter leirata folytán a dunai hajómalmok összeírása és állás helyeik meghatározása céljából Paczóna Elek ráczalmási lakos, birtokos, elnöklete alatt, Tassy Béla szbíró és Barnaffi Balázs tb. főmérnök küldöttségképpen kirendeltettek.

Olvastatott a m. kir. belügyminiszternek a megyei bizottság választott tagjainak ez évben felerészbeni kisorsolása iránt teendő előintézkedések tárgyában kelt leirata; ugyanez ügygyel kapcsolatosan olvastatott az állandó választmány véleményes előterjesztése, melyben az előintézkedések megtétele érdekében az igazolási választmánynak 1875. évre szóló szervezését már most eszközésbe venni javasolja; miután az 1876. évi 42-ik czikk 30. §. értelme szerint a bizottság választás alá eső tagjainak megválasztása csak a legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállítását követően